

Udarbejdet på baggrund af EU forordning 1907/2006 (REACH)

Sikkerhedsdatablad

Udarbejdet: 18-11-2021

SDS version: 1.7

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

---

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: SPECIALFORTYNDER LF 10

Produkt-nr.: -

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anbefalede anvendelser: Fortynder til fortynding af P.D. emaljer og P.D. primere.

Anvendelser der frarådes: Må kun anvendes som beskrevet ovenfor, andre anvendelser skal ske i samråd med leverandøren.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn og adresse:

Lars Frey Farve & Lak ApS

Solrødvej 6, port H,

4621 Gadstrup

Denmark

Tlf: + 45 20 84 21 31

Kontaktperson og mail:

lfj@larsfrey.dk

Sikkerhedsdatabladet er udarbejdet og valideret af:

mediator A/S, Centervej 2, 6000 Kolding. Konsulent: DH

1.4. Nødtelefon

Giftlinien: +45 82 12 12 12

Udarbejdet på baggrund af EU forordning 1907/2006 (REACH)

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

CLP (1272/2008): Flam. Liq. 3;H226, Acute Tox. 4;H312+H332, Skin Irrit. 2;H315.

Ordlyd af H-sætninger – se nedenfor i punkt 16.

2.2. Mærkningselementer

Signalord:

Advarsel

Brandfarlig væske og damp. (H226)

Farlig ved hudkontakt eller indånding. (H312+H332)

Forårsager hudirritation. (H315)

Holdes væk fra varme, varme overflader, gnister, åben ild og andre antændelseskilder. Rygning forbudt. (P210)

Undgå indånding af røg/damp. (P261)

Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjebeskyttelse/ansigtsbeskyttelse. (P280)

VED INDÅNDING: Flyt personen til et sted med frisk luft og sørg for, at vejrtrækningen lettes. Ring til GIFTLINJEN/læge i tilfælde af ubehag. (P304+P340+P312)

Ved hudirritation: Søg lægehjælp. (P332+P313)

2.3. Andre farer

Produktet indeholder organisk opløsningsmiddel. Gentagen eksponering af organiske opløsningsmidler kan give skader på nervesystemet og indre organer som fx lever, nyrer.

Anden mærkning:

-

Andet

-

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1./3.2. Stoffer / Blandinger

Indholdsstof	Index-nr.	CAS/EF-nr.	CLP-klassificering	w/w %	Note
Xylen	601-022-00-9	1330-20-7/ 215-535-7	Flam. Liq.3;H226, Acute Tox. 4;H312, H332, Skin Irrit. 2;H315	> 50	1
2-Methoxy-1-Methylethylacetat	607-195-00-7	108-65-6/ 203-603-9	Flam. Liq. 3;H226	>25	1

1 = Stoffet er optaget på Arbejdstilsynets liste over organiske opløsningsmidler.

Ordlyd af H-sætninger – se nedenfor i punkt 16.

Udarbejdet på baggrund af EU forordning 1907/2006 (REACH)

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Indånding:	Søg frisk luft. Hold den tilskadekomne under opsyn. I tilfælde af ubehag ring til en GIFTINFORMATION eller en læge.
Indtagelse:	Skyl munden grundigt og drik 1-2 glas vand i små slurke. Fremkald ikke opkastning. Søg læge ved vedvarende ubehag.
Hudkontakt:	Fjern straks forurenede tøj. Vask huden med vand og sæbe. Søg læge ved ubehag.
Øjenkontakt:	Hvis produktet kommer i øjnene skylles med vand (helst fra øjenskyller) til irritationen ophører. Søg læge ved fortsat irritation.
Forbrænding:	Skyl med vand, indtil smerterne ophører. Fjern tøj, som ikke er fastbrændt – søg læge/sygehus, fortsæt om muligt skylningen til lægen overtager behandlingen.
Øvrige oplysninger:	Ved henvendelse til læge medbringes sikkerhedsdatablad eller etiket.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Farlig ved indånding og hudkontakt.

Irritative virkninger: Produktet indeholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øjenkontakt eller ved indånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i, at kontaktområdet bliver mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Sluk med pulver, skum, kulsyre eller vandtåge. Brug ikke vandstråle, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Brandfarlig væske og damp. Undgå indånding af dampe og røggasser - søg frisk luft. Ved brand spaltes produktet og farlige luftarter så som CO_x kan dannes. I tilfælde af brand vil der opstå en tyk sort røg. Udsættes man for nedbrydningsprodukter, kan det give helbredsskader. Lukkede beholdere, der udsættes for ild, afkøles med vand. Lad ikke vand fra brandslukning løbe ud i kloaker og vandløb.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Brandfolk bør anvende egnet beskyttelsesudstyr.

Udarbejdet på baggrund af EU forordning 1907/2006 (REACH)

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Brug personlige værnemidler – se pkt. 8. Undgå indånding og kontakt med hud og øjne.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Undgå unødige udslip til omgivelserne – se pkt. 12. Kontakt myndighederne i forbindelse med forurening af jord og vandmiljø samt ved udslip til kloak.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Spild inddæmmes og opsamles med sand eller andet absorberende ikke brandbart materiale og overføres til egnede affaldsbeholdere. Skyl efter med vand. Se punkt 13 for bortskaffelse.

6.4. Henvielse til andre punkter

Se ovenfor.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Se under pkt. 8 for oplysninger om forholdsregler ved brug og personlige værnemidler. Rygning og brug af åben ild forbudt. Produktet bør anvendes under velventilerede forhold. Der bør være adgang til rindende vand og øjenskyller.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel ufarenlighed

Produktet bør opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn og ikke sammen med levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.lign. Bør opbevares i tæt tillukket originalemballage. Skal opbevares på et tørt, køligt og ventileret sted.

Opbevares brandsikkert. Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter for brandfarlige væsker skal nøje følges, herunder reglerne for brandfarligt oplag.

Brandfareklasse og oplag

Brandfareklasse II-1, én oplagsenhed = 5 liter.

Der må højst opbevares 25 enheder uden brandmyndighedernes godkendelse. Vær opmærksom på at der kan være lempelser, jf. pkt. 3.1.2. i Forsvarsministeriets Bekendtgørelse nr. 1639 af 6/12/2016 om brandfarlige og brændbare væsker.

7.3. Særlige anvendelser

Se anvendelse pkt. 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier ifølge bekendtgørelse nr. 1426 af 28/06/2021 om grænseværdier for stoffer og materialer:

Indholdsstof	Grænseværdi	Anmærkning
Xylen	25 ppm – 109 mg/m ³	E, H
2-Methoxy-1-Methylethylacetat	50 ppm – 275 mg/m ³	E, H

E = Stoffet har en EF-grænseværdi. H = Stoffet kan optages gennem huden.

DNEL/PNEC-værdier:

DNEL - Xylen:

Arbejdstagere

Inhalation - Kroniske Systemiske	221 mg/m ³
Inhalation - Akutte Systemiske	442 mg/m ³
Inhalation - Kroniske Lokale	221 mg/m ³
Inhalation - Akutte Lokale	442 mg/m ³
Dermalt - Kroniske Systemiske	212 mg/kg bw/day

Udarbejdet på baggrund af EU forordning 1907/2006 (REACH)

Forbrugere

Inhalation - Kroniske Systemiske	65.3 mg/m ³
Inhalation - Akutte Systemiske	260 mg/m ³
Inhalation - Kroniske Lokale	65.3 mg/m ³
Inhalation - Akutte Lokale	260 mg/m ³
Dermalt - Kroniske Systemiske	125 mg/kg bw/day
Oral - Kroniske systemiske	12.5 mg/kg bw/day

DNEL - 2-Methoxy-1-Methylethylacetat:

Arbejdstagere

Inhalation - Kroniske Systemiske	275 mg/m ³
Inhalation - Akutte Lokale	550 mg/m ³
Dermalt - Kroniske Systemiske	796 mg/kg bw/day

Forbrugere

Inhalation - Kroniske Systemiske	33 mg/m ³
Inhalation - Kroniske Lokale	33 mg/m ³
Dermalt - Kroniske Systemiske	320 mg/kg bw/day
Oral - Kroniske systemiske	36 mg/kg bw/day

PNEC – Xylen:

Ferskvand	0.327 mg/L
Intermittent releases (Ferskvand)	0.327 mg/L
Havvand	0.327 mg/L
Jord	2.31 mg/kg soil dw

PNEC - 2-Methoxy-1-Methylethylacetat:

Ferskvand	0.635 mg/L
Intermittent releases (Ferskvand)	6.35 mg/L
Havvand	0.064 mg/L
Jord	0.29 mg/kg soil dw

8.2. Eksponeringskontrol

Der findes ikke et eksponeringsscenarie til dette produkt.

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol:

Brug værnemidler som angivet nedenfor. Vask hænder før pauser, toiletbesøg og efter endt arbejde. Der må ikke spises, drikkes eller ryges under brugen af dette produkt.

Udarbejdet på baggrund af EU forordning 1907/2006 (REACH)

Personlige værnemidler:

Åndedrætsværn:	Anvend godkendt maske med gasfilter type A (brunt - mod organiske dampe). Filtrene har begrænset brugstid (skal skiftes). Læs fabrikantens anvisninger.
Beskyttelse af hænder:	Brug beskyttelseshandsker af nitrilgummi.
Beskyttelse af øjne/ansigt:	Brug beskyttelsesbriller eller ansigtsskærm.
Beskyttelse af hud:	Særligt arbejdstøj skal anvendes. Brug evt. beskyttelsesdragt ved længere tids arbejde med produktet.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Sørg for, at der ved arbejde med produktet forefindes opdæmningsmateriale i umiddelbar nærhed. Brug om muligt spildbakker under arbejdet.

PUNKT 9: Fysiske og kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Udseende:	Flydende
Lugt:	-
Lugttærskel:	-
pH:	-
Smeltepunkt/Frysepunkt (°C):	-
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval (°C):	-
Flammepunkt (°C):	27
Fordampningshastighed:	-
Antændelighed (fast stof, luftart):	-
Øvre/nedre antændelses- eller eksplosionsgrænser (vol-%):	19 / 1
Damptryk (Pa):	-
Dampmassefylde (luft=1):	-
Relativ massefylde:	-
Opløselighed:	-
Fordelingskoefficient: n-oktanol/vand:	-
Selvantændelsestemperatur (°C):	-
Dekomponeringstemperatur (°C):	-
Viskositet:	-
Eksplorative egenskaber:	-
Oxiderende egenskaber:	-

9.2. Andre oplysninger

Vægt % org. Opløsningsmidler:	-
VOC (g/l):	-

Udarbejdet på baggrund af EU forordning 1907/2006 (REACH)

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ingen data.

10.2. Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt ved anvendelse efter leverandørens anvisninger. Dampene kan antændes ved temperaturer over flammepunktet.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Dampe og luft kan danne eksplosive blandinger.

10.4. Forhold, der skal undgås

Undgå opvarmning og kontakt med antændelseskilder.

10.5. Materialer, der skal undgås

Undgå kontakt med stærke syrer, stærke baser, stærke oxidationsmidler og stærke reduktionsmidler.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Ved brand eller kraftig opvarmning spaltes produktet og farlige luftarter så som CO_x kan dannes.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

Akut toksicitet: Farlig ved hudkontakt og indånding.

Substans	Eksponeringsvej	Art	Test	Resultat
Xylen	Oral	Rotte	LD50	3523 mg/kg bw
Xylen	Inhalation	Rotte	LC50/ 4 Timer	6350 ppm
2-Methoxy-1-Methylethylacetat	Oral	Rotte	LD50	6100 - 10000 mg/kg bw
2-Methoxy-1-Methylethylacetat	Dermalt	Rotte	LD50	> 2000 mg/kg bw

Hudætsning/-irritation: Virker irriterende på huden - kan medføre rødme. Kan optages gennem huden og give symptomer som svimmelhed og hovedpine.

Alvorlig øjenskade/øjenirritation: Kan fremkalde irritation af øjet.

Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering: Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.

Kimcellemutagenicitet: Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.

Carcinogenicitet: Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.

Reproduktionstoksicitet: Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.

Enkel STOT-eksponering: Produktet afgiver dampe fra organiske opløsningsmidler, der kan give sløvhed og svimmelhed. I høje koncentrationer kan dampene give hovedpine og beruselse.

Gentagne STOT-eksponeringer: Langvarig eller gentagen påvirkning ved hudkontakt eller indånding af dampe kan give skader på centralnervesystemet.

Aspirationsfare: Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.

Udarbejdet på baggrund af EU forordning 1907/2006 (REACH)

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Substans	Testens varighed	Art	Test	Resultat
Xylen	96 Timer	Fisk	LC50	2.6 mg/L
Xylen	73 Timer	Alger	EC50	2.2 mg/L
2-Methoxy-1-Methylethylacetat	96 Timer	Fisk	LC50	100 - 180 mg/L
2-Methoxy-1-Methylethylacetat	48 Timer	Dafnier	EC50	> 500 mg/L
2-Methoxy-1-Methylethylacetat	72 Timer	Alger	EC50	> 1000 mg/L

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Substans	Nedbrydelighed i vandmiljøet	Test	Resultat
Xylen	Ja	OECD Guideline 301 F	28 dage: 90%
2-Methoxy-1-Methylethylacetat	Ja	OECD Guideline 301 F	28 dage: 90%

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Substans	Potentiel bioakkumulerbar	LogPow	BCF
Xylen	Nej	3.15	-
2-Methoxy-1-Methylethylacetat	Nej	1.2	-

12.4. Mobilitet i jord

Testdata foreligger ikke.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Stoffet opfylder ikke kriterierne for PBT eller vPvB.

12.6. Andre negative virkninger

Ingen.

PUNKT 13: Bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Produktet er omfattet af reglerne om farligt affald. Spild og affald samles i lukkede og tætte beholdere, der bortskaffes via den kommunale affaldsordning for farligt affald med nedenstående specifikationer.

Kemikalieaffaldsgruppe	EAK- kode	Affaldstype
C	08 01 11	Maling og lakaffald indeholdende halogenerede opløsningsmidler eller andre farlige stoffer
C	20 01 13	Opløsningsmidler

Særlig mærkning:

-

Forurenede emballage:

Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet.

Udarbejdet på baggrund af EU forordning 1907/2006 (REACH)

PUNKT 14: Transportoplysninger

Produktet er omfattet af reglerne om transport af farligt gods på vej og sø i henhold til ADR og IMDG.

14.1 -14.4.

ADR

UN-nummer	UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	Transportfareklasse (r)	Emballage gruppe
1263	MALING	3	III

IMDG

UN number	UN proper shipping name	Transport hazard class(es)	Packing group
1263	PAINT	3	III

14.5. Miljøfarer

-

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

-

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ikke relevant.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

-

Anvendelsesbegrænsninger:

Ved en arbejdspladsvurdering skal det sikres, at ansatte ikke er udsat for påvirkninger, der kan indebære en risiko ved graviditet eller amning (jf. Arbejdstilsynets Bekendtgørelse nr. 559 af 17/06/2004 om arbejdets udførelse).

Unge under 18 år må ikke erhvervsmæssigt anvende eller udsættes for produktet. Unge over 15 år er dog undtaget denne regel, hvis produktet indgår som et nødvendigt led i en uddannelse. (jf. dog Arbejdstilsynets Bekendtgørelse nr. 239 af 06/04/2005 om unges arbejde).

Krav om særlig uddannelse:

-

Anden mærkning:

Kodenummer (1993): 5-3.

Pr-nr.: 894623.

Udarbejdet på baggrund af EU forordning 1907/2006 (REACH)

Kilder:

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre, med senere ændringer.

Bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser) - BEK nr. 1793 af 18/12/2015.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1049 af 30. maj 2021 om unges arbejde, med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 1369 af 25. november 2015 om markedsføring og mærkning af flygtige organiske forbindelser i visse malinger og lakker samt produkter til autoreparationslakering.

Bekendtgørelse nr. 1075 af 24. november 2011 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af stoffer og blandinger, med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 115 af 26. januar 2017 af lov om kemikalier.

Bekendtgørelse om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører m.v. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø - BEK nr. 1794 af 18/12/2015.

Bekendtgørelse nr. 1426 af 28/06/2021 om grænseværdier for stoffer og materialer.

Bekendtgørelse nr. 2159 af 09/12/2020 om affald, med senere ændringer.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Ingen.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Andre oplysninger:

Kilder:

EU forordning nr. 1907/2006 (REACH).

EU forordning nr. 1272/2008 (CLP), med senere tilpasninger.

EU forordning nr. 276/2010.

ECHA – Det europæiske kemikalieagentur.

Den fulde ordlyd af-H sætninger omtalt i punkt 2+3:

H226 - Brandfarlig væske og damp.

H312 - Farlig ved hudkontakt.

H315 - Forårsager hudirritation.

H332 - Farlig ved indånding.

Klassificering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008:	
Flam. Liq. 3;H226	På grundlag af forsøgsdata
Acute Tox. 4;H312+H332	Beregningsmetode
Skin Irrit. 2;H315	Beregningsmetode

Udarbejdet på baggrund af EU forordning 1907/2006 (REACH)

Forkortelser og akronymer anvendt i sikkerhedsdatabladet:

REACH: Registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier. Forordning (EF) nr. 1907/2006.

CLP: Forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering.

CAS-nr.: Chemical Abstracts Service-nummer.

EF-nr.: EINECS- og ELINCS-nummer (se også EINECS og ELINCS).

DNEL: Afledt nuleffektniveau (Derived No-Effect Level).

PNEC: Beregnet nuleffekt-koncentration (Predicted No Effect Concentration).

STOT: Specifik målorgantoksicitet (Specific Target Organ Toxicity).

LD50: Dødelig dosis (Lethal Dose) for 50 % af en forsøgspopulation.

LC50: Dødelig koncentration (Lethal Concentration) for 50 % af en forsøgspopulation.

EC50: Den effektive stofkoncentration, der medfører 50 % af maksimal respons.

PBT: Persistent, bioakkumulerende og toksisk stof (Persistent, Bioaccumulative and Toxic).

vPvB: Meget persistent og meget bioakkumulerende (Very Persistent and Very Bioaccumulative).

Andet

Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i punkt 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.

Der er foretaget ændringer i følgende punkter:

1-16 Generel opdatering.

Dette sikkerhedsdatablad erstatter version:

1.6 (20-04-2020).
